

cu terminația -u la nominativ sing., deci și din această cauză forma rom. *leu* nu a putut fi asociată sistemului declinării poloneze¹.

maczuga (IV, 361), < din rom. *măciucă*, pron. mɔczukɔ >, 'ciomag cu capătul gros, în care sînt înfipte pietre ascuțite sau bucăți de metal, un fel de armă a popoarelor primitive; un băț de forma aceasta, folosit în sport'. Exemple din Mickiewicz (*Pan Tadeusz*), B. Prus (*Faraon*), Jan Parandowski (*Niebo*, 1949), și Wanda Markowska (*Mity greckie*, 1949). În sens figurat ('lovitură de măciucă'), se dau exemple din Jan Kasprówicz (1860—1926) și « Dziennik lit. lwowski », 1857 (« uderza silną maczugą »). Derivate: *maczugowaty* 'în formă de măciucă' și ca termen biologic, numai la plural: *maczugowate* 'familie de bacterii de forma unei măciuci, familia măciucatelor', *maczugowiec* 'baterie măciucată' și *maczugowato* (adv. de mod de la adj. *maczugowaty*), *maczugowy* (adj. de la *maczuga*, 'al măciucii'). Cuvîntul de bază, *maczuga*, apare încă la Linde (III, 19); *maczugowiec* îl găsim în SWil, iar celelalte derivate de-abia în SW. Linde nota și forma *maczuszka* (măciulie), precum și *maczugonosz* (măciucar, purtător de măciucă) și *maczużny* (adj.), care nu mai apar în dicționarele următoare. SW (II, 841) precizează că *maczuga* poate fi și 'laska pastusza' (ciomag ciobănesc), cu exemple din Mickiewicz și Jeź. Reținem aici sensul de 'om neîndemnat în dărătnic' ('człowiek niezgrabny, nieruchawy, bałwan' - mai rar întîlnit ca și cel de 'babă urîtă, nesuferită' sensuri care s-au pierdut în vremea din urmă, pentru că SD nu le mai înregistrează. Termenul de bază este relativ destul de răspîdit în limba literară, mai ales în expresia « uderzenie maczugą » iar derivatul *maczugowaty*, -te, mai ales ca termen biologic. În rom. *măciucă* < lat. **matteuca* (Tiktin 937: 'Keule'). Candrea 735 și DLRM 484 fac și apropierea semantică între *măciucă* și *măciulie*, ca în polonă.

mamalyga (IV 427) 'mîncare ucraineană gătită dens din făină sau cașă de porumb' < rom. *mamaliga* prin ucr. *mamalyga* >; se dau patru citate din R. Piotrowski (1860—1861), Wincenty Pol (1869—1870), Z. Kaczkowski (1889) și Helena Bobińska (1953). Nu are derivate. În rom., în afară de sensul concret, mai există și unul peiorativ, depreciativ, cu privire la un 'om moale, lipsit de energie', asemănător celui pe care l-a căpătat *fujara* 'fluier', în polonă, în plus și cu o foarte bogată frazeologie expresivă (Tiktin II 946; Candrea 741; DLRM 485). De la păstoriile români a intrat, ca și *brînză*, în rusă (Vasmer II 93) și ucraineană (Hrincenko II 403) iar de aici în polonă dar în toate aceste limbi numai cu sensul inițial concret, de 'aliment preparat'. Este curios totuși că dicționarele poloneze dinainte de SW (SL și SWil) nu-l înregistrează deși termenul era cunoscut desigur printre poloni încă înainte de sec. XIX.

multan (IV 899) 'un fel de paloș', termen istoric; în etimologie se face legătură cu vechea denumire poloneză a Moldovei, *Multany*. Un singur exemplu, din Z. Gloger (*Słownik rzeczy starożytnych* 1896: « Dokumenty cechu mieczników krakowskich z r. 1777 wymienia że mają robić: miecze, koncerze, *multany*, szable polskie »).

multanka (IV 799) 'instrument muzical format dintr-un burduf de piele și cîteva țevi de lemn' (după descriere, cimpoi; de obicei la plural) aceeași etimologie ca mai sus, la *multan*. Exemple din Niemcewicz (« ... Nucić będziemy

¹ Printre polonezii care au stat un timp în România, ca turiști, am întîlnit expresia: « masz pan lejówkę? ». Cuvîntul *lejówka*, nou format de vorbitor cu suf. -ówka, foarte familiar și des întîlnit în vorbirea curentă polonă, nu este încă înregistrat de SD pentru că nu a intrat încă în limba literară, cum ar fi cazul cu *dolarówka*, (v. SD II, 226), *złotówka*.